

Terapihaven – 1

Klosterhaven

Omkring stupaen etableres en pergola, som følger formen på bænken. Pergolaen laves, så der skabes en "overdækket" (plantedække) sti.

Pergolaen laves af rafter med bark, f.eks. lærk, som er selvimpregnerende og dermed mere holdbar. For at øge holdbarheden yderligere, bør stolperne ikke stå direkte i jorden, men derimod placeres i stolpesko, som er støbt ned i beton.

Stien kan laves i stenmel eller perleral. Under perlerallen bør der ligge ukrudtsdug, så den er lettere at holde ren. Det er vigtigt, at belægningen ikke går ud under stolperne – her skal være jord, så der kan etableres planter.

Planterne i pergolaen skal være slyngroser med forskellige blomstringstidspunkter, så sæsonen varer længst mulig. Roserne skal desuden være med duft. Sammen med roserne etableres et bunddække af stedsegrønne stauder.

I hjørnerne af klosterhaven kan der vokse trædebregner, som ikke kræver andet vedligehold end lugning i etableringsfasen.

Langs murene etableres flere klatreplanter, gerne med en fodpose af f.eks. lavendler.

Ned mod den lille terrasse laves et træhegn, hvor der evt. også skal gro klatreplanter.

Pas på med krukker, som kræver pasning for at holde sig frodige og smukke!

Skoven

Skovbunden skal ryddes for pileurt, brombær og liguster. Det kan være et større projekt, som skal gentages flere gange, for at komme de genstridige planter til livs. Dvs. at de efter en rydning skal hakkes om igen og igen, så snart de begynder at skyde på ny. Får de lov til at gro bare lidt, oplagrer de ny energi i rødderne, og er derfor sværere at udsulte og slippe af med...

Er der andre aggressive planter bør de fjernes eller holdes i ave.

Når bunden er blevet ryddet, etablerer en ny skovbund sig automatisk, men der kan også plantes diverse skovbundsplanter, for at hjælpe processen på vej, f.eks. bregner, anemoner og kodrivere.

Der etableres et plateau, som afskærms af planter, der skaber rum uden dog at lukke helt af. Det kan f.eks. være halvhøje buske, som rododendron, eller høje bregner.

Alternativt kan der laves et hegn af skovens grene, hvor der kan klatre kaprifolie på.

Skoven bør holdes i grønne farver kun afbrudt af danske naturligt hjemmehørende skovplanter, der folder blomster ud i andre farver.

Køkkenhaven og frugtplantagen

Køkkenhaven deles ind i mindre bede der er 110-120 cm brede, så man kan nå ind til midten uden at skulle træde i dem. Dette er vigtigt for at bevare en god jordstruktur og dermed en god vækst. Små bede er vigtige for at skabe overskuelighed og undgå følelsen af alt for meget, der skal ordnes på én gang.

Bedene skal som minimum have faste hjørnestolper. Der kan evt. sættes en ramme omkring, for at gøre dem endnu mere synlige og lette at gå til. En ramme bør være af brædder som lærk, thuja eller cypres, som er selvimprægnerende, og dermed mere holdbare.

Bedene dyrkes med en fast sædskifteplan og blandingskultur, så de er lette at gå til, og så plantetrevslen bliver bedst mulig. Skal der dyrkes kål og/eller kartofler, skal der være minimum 7 bede.

Stierne mellem bedene skal være brede nok til, at der er plads til at stille en trillebør.

Under frugtræerne kan græsset evt. få lov til at vokse sig højt, som en eng. I græsset sættes forskellige forårsblomstrende løg, for at forstærke det blide udtryk at forår og nyt liv, der begynder.

I hjørnet ud mod vejen laves et hegn af f.eks. rivenet monteret på tykke lærke stolper og der plantes hurtigvoksende stedsegrønne klatreplanter, f.eks. vedbend, kaprifolie og Clematis montana (ikke stedsegrøn men giver en smuk blomstring i forsommeren).

Rundt om drivhuset laves et staudebed, som former sig efter omgivelserne. Her plantes stauder, som alle har en eller anden form for funktion, dvs. tiltrækker nytteinsekter, tiltrækker sommerfugle, udsender duft, har spiselige blomster, o.a. Stauderne sammensættes desuden, så de skaber ro for øjet og blomstrer på forskellige tidspunkter, så blomstringen kan strækkes næsten gennem alle årets måneder.

Mellem bærbuskene vil det være godt at rydde for græs og i stedet lægge et tykt lag flis, så de står rene og overskuelige.

Kaningården etableres med en bund af net gravet ned i jorden. Træk den gerne et par meter ud fra læhegnet/træerne, så der ikke graves rødder af for tæt på træerne, som vil gøre dem svagere i forhold til vinden.

Der etableres et bålsted, som gerne må være på f.eks. en pude af sand eller stenmel, så det er let at holde og så man altid kan sidde uden at få våde fødder/sko af vegetationen. Siddepladser laves af?

Bagest i dette område (bag træerne) etableres redskabsskur, fliseareal til trillebøre, plads til fodertønder og kompost/haveaffald.

Engen

Det første der skal ske på engen, er etableringen af et 3-radet læhegn med en blanding af træer og buske ud mod vejen og ned langs husene. For enden af engen etableres et lavt levende hegn bestående udelukkende af forskellige buske, så udsigten bevares, men så der stadig skærmes af mod naboerne. Hedeselskabet evt komme ind over til læbeplantningen, så de står for både etablering og vedligehold de første par år. Der kan søges om tilskud til dette.

Hele engen plantes til med æbletræer podet på vildstammer eller grundstamme AA, så de hurtigt bliver store både i højde og bredde. Der blandes andre frugttræer ind i mellem for at få andre vækstformer ind. Frugttræerne vil give en blid og smuk stemning i foråret under blomstringen og være en fornøjelse at følge, når frugterne udvikles.

Træerne sættes både i grupper, som med tiden danner fælles krone, og som solitærtræer. Hvert træ skal have en græsfri radius omkring sig på min. 50 cm de første 4-5 år, så de bedre kan etablere sig, og så de ikke er i fare for at blive ramt af en plæneklipper, hvis der skal slås græs. Træerne købes som hejstere, dvs 1 årige træer, som endnu ikke er blevet formet. De unge træer vil hurtigt etablere sig, og vi kan selv forme dem, så de får den rette stammehøjde, inden de danner krone. Hejstere kan købes for ca. 150 kr stykket. Alternativt, kan vi selv lave dem til ca. 25 kr stykket i foråret, men så vil der gå næsten 2 år, før vi har træer, der begynder at vokse.

Alle frugttræerne skal have lov til at vokse naturligt, dvs. uden støttepæl, så de får en stærk stamme og et stærkt rodnet, men så de måske også bliver lidt skæve i væksten.

Der laves stier i bløde runde baner ned gennem hele engen. Stierne laves ved blot at slå græsset. I græsset må der gerne sættes et væld af forårsblomstrende løg. Lad græsset få lov til at vokse vildt, så der etableres en helt naturlig vegetation af græsser og urter. Lav gerne høslet én gang om året.

Forhaven

Bevares i store træk, som den er.

Der ryddes op i buskene, som nogle steder også stammes op, så deres grenskelet træder frem og stauder kan etableres under.

Blomsterbedet etableres som en engelsk cottagegarden, så der er masser af skønhed uden et decideret nyttigt formål som i køkkenhaven.

